

ΣΕΠ

Έρευνα και Ανάλυση
Παρατηρητήριο Ανταγωνιστικότητας

Τεύχος 18
Μάρτιος 2004

Δελτίο Ανταγωνιστικότητας

Η ελληνική παραγωγή υστερεί σε καινοτομικότητα.
Η ελληνική κατανάλωση καθυστερεί στην απορρόφηση
καινοτομιών.

✓ Σύνοψη:

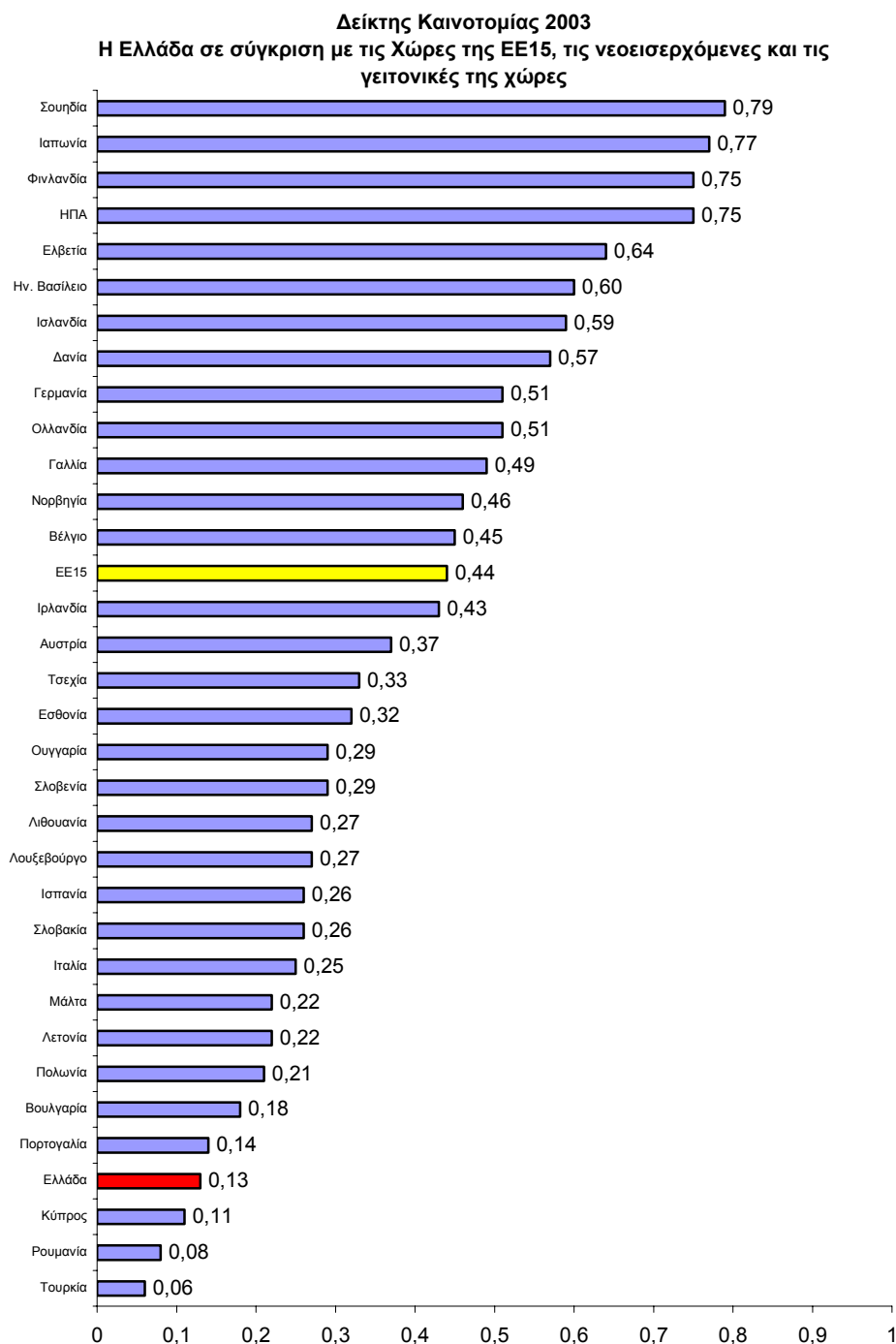
Στην έκθεση που ακολουθεί:

1. Απεικονίζεται η παρούσα κατάσταση της καινοτομίας στην Ελλάδα και συγκρίνεται με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ15, τις νεοεισερχόμενες χώρες και τις γειτονικές της χώρες.
2. Σημειώνονται τα δυνατά και αδύνατα σημεία της Ελλάδας στον τομέα της καινοτομίας, και επισημαίνονται οι καινοτομικοί τομείς της ελληνικής βιομηχανίας.
3. Γίνονται προτάσεις πολιτικής για να ενδυναμωθούν τα ισχυρά σημεία της καινοτομίας στην Ελλάδα και να ξεπεραστούν οι αδυναμίες της.

✓ Η παρούσα εικόνα της καινοτομίας στην Ελλάδα

1. Η Ελλάδα έναντι 33 χωρών

(15 της ΕΕ, 10 νεοεισερχόμενες χώρες, 6 γειτονικές¹, τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία)

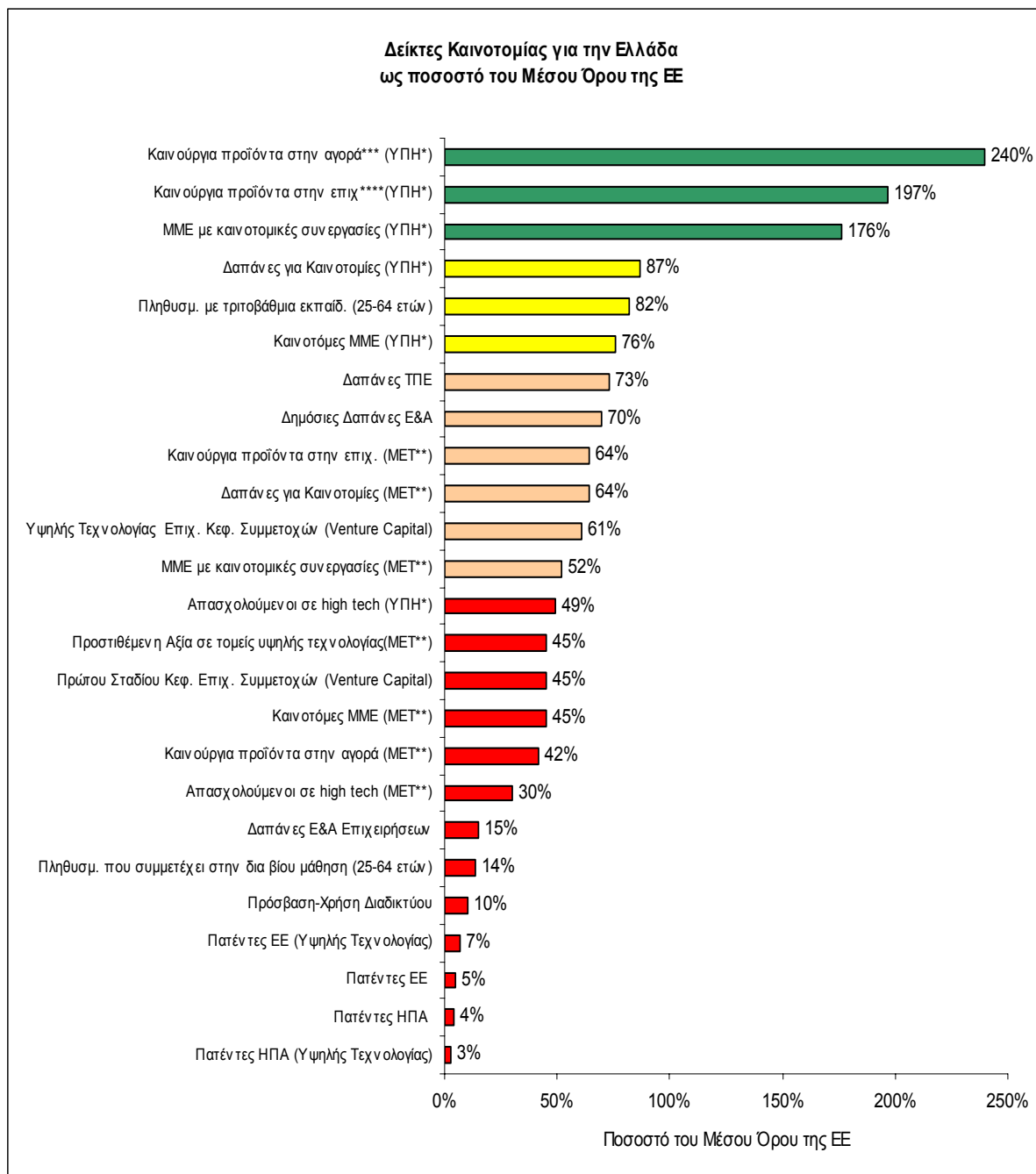

Η Ελλάδα στον τομέα της καινοτομίας σημειώνει καλύτερες επιδόσεις μόνο σε σύγκριση με την Κύπρο, την Ρουμανία και την Τουρκία. Η Ελλάδα στον τομέα της καινοτομίας βρίσκεται πολύ πιο κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ15 και σημειώνει κατώτερες επιδόσεις κι από τις νεοεισερχόμενες χώρες

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2003 European Innovation Scoreboard

¹ Ισλανδία, Νορβηγία, Ελβετία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Τουρκία

2. Τα δυνατά σημεία και αδυναμίες της Ελλάδας στον τομέα της Καινοτομίας

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2003 European Innovation Scoreboard

*ΥΠΗ = Υπηρεσίες

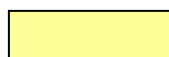
**ΜΕΤ = Μεταποίηση

***Προϊόντα που είναι καινούργια και για την αγορά και για την επιχείρηση

****Προϊόντα που είναι καινούργια μόνο για την επιχείρηση

Καλές επιδόσεις

Μικρή υστέρηση

Μεγάλη υστέρηση

Πολύ μεγάλη υστέρηση

➤ Τα Δυνατά σημεία της Ελλάδας

(Τα σημεία που η Ελλάδα βρίσκεται σε καλύτερα επίπεδα σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ)

- ✓ Οι πωλήσεις καινούργιων προϊόντων στον τομέα των υπηρεσιών.
- ✓ Οι πωλήσεις προϊόντων που είναι καινοτομικά για την επιχείρηση, αλλά όχι και για το σύνολο της αγοράς, στον τομέα των υπηρεσιών.
- ✓ Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν καινοτομικές συνεργασίες, δηλαδή που υιοθετούν και δεν παράγουν οι ίδιες καινοτομίες.

➤ Η Ελλάδα παρουσιάζει μικρή υστέρηση στα εξής:

- ✓ Στις δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες για καινοτομίες στον τομέα των υπηρεσιών.
- ✓ Στο ποσοστό του πληθυσμού 25 με 64 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- ✓ Στις καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις στον τομέα των υπηρεσιών.

➤ Η Ελλάδα παρουσιάζει μεγάλη υστέρηση στα εξής:

- ✓ Στις δαπάνες για Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας.
- ✓ Στις δημόσιες δαπάνες για E&A.
- ✓ Στις ιδιωτικές δαπάνες για καινοτομίες στην μεταποίηση ως ποσοστό των πωλήσεων.
- ✓ Στο ποσοστό των επενδύσεων σε κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (Venture Capital).
- ✓ Στις ΜΜΕ με καινοτομικές συνεργασίες.

➤ Η Ελλάδα παρουσιάζει πολύ μεγάλη υστέρηση στα εξής:

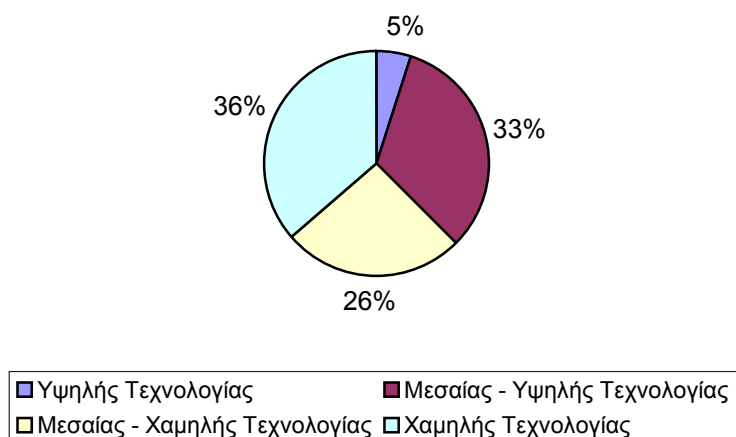
- ✓ Στο ποσοστό του εργατικού δυναμικού που απασχολούνται σε υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας.
- ✓ Στην προστιθέμενη αξία σε τομείς υψηλής τεχνολογίας στην μεταποίηση.
- ✓ Σε πρώτου σταδίου κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (Venture Capital).
- ✓ Στο ποσοστό των καινοτόμων επιχειρήσεων στην μεταποίηση.
- ✓ Στο σύνολο των Ελληνικών πατέντων που κατατίθενται για άδεια είτε στις ΗΠΑ είτε στην ΕΕ.
- ✓ Στο ποσοστό του πληθυσμού που έχει πρόσβαση – κάνει χρήση του διαδικτύου.
- ✓ Στο ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 25 με 64 ετών που συμμετέχει στην δια βίου εκπαίδευση.
- ✓ Στις δαπάνες για E&A των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ.

4. Οι καινοτόμοι τομείς της ελληνικής μεταποίησης

Κατατάσσοντας τους κλάδους της ελληνικής μεταποίησης σύμφωνα με την ένταση τεχνολογίας που χρησιμοποιούν διαπιστώνουμε τα εξής:

- I. Το μεγαλύτερο ποσοστό του παραγόμενου προϊόντος της ελληνικής μεταποίησης προέρχεται από κλάδους χαμηλής έντασης τεχνολογίας.

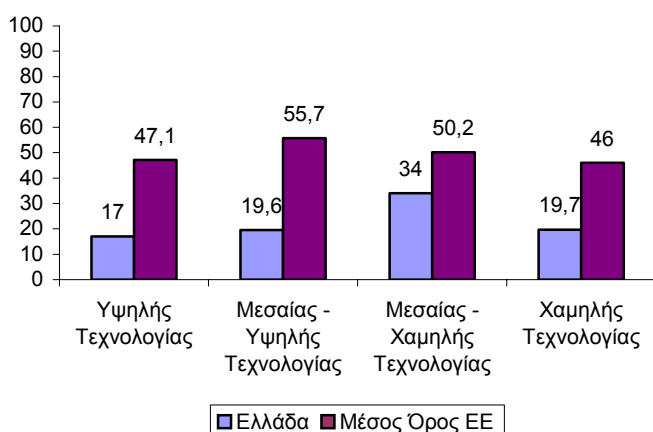
Ποσοστό του παραγόμενου προϊόντος της ελληνικής μεταποίησης ανά κλάδο έντασης τεχνολογίας

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2003 European Innovation Scoreboard

- II. Οι πιο καινοτομικοί κλάδοι της μεταποίησης είναι μεσαίας – χαμηλής έντασης τεχνολογίας. Σε αυτούς τους κλάδους η Ελλάδα πραγματοποιεί τις περισσότερες δαπάνες για την καινοτομία.

Δείκτης καινοτομίας ανά κατηγορία έντασης τεχνολογίας στην ελληνική μεταποίηση

Με άριστα το 100 όλοι οι κλάδοι της ελληνικής μεταποίησης έχουν χαμηλό σκορ (17 – 34), καταλαμβάνοντας από την τελευταία μέχρι και την τρίτη θέση από το τέλος μεταξύ των χωρών της ΕΕ15.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2003 European Innovation Scoreboard

✓ Συμπέρασμα

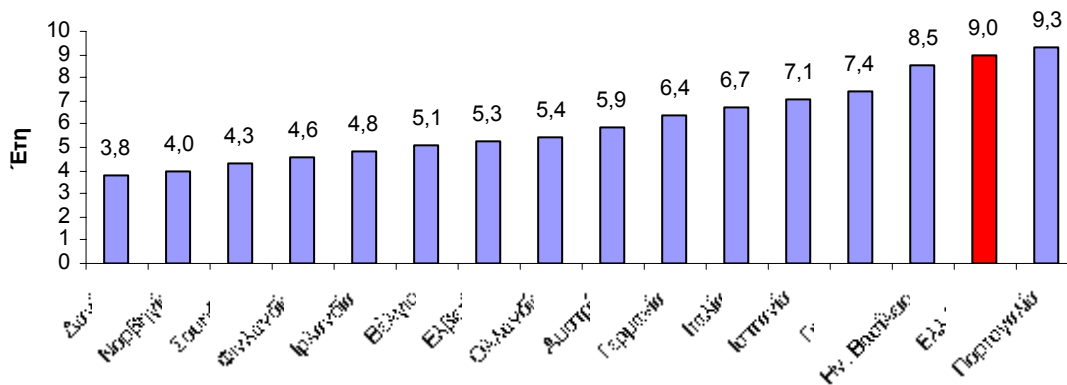
Για να γίνει καινοτομικότερη η ελληνική παραγωγή και στον κλάδο της μεταποίησης και στον κλάδο των υπηρεσιών, πρέπει να ενδυναμωθούν τα ισχυρά της σημεία και να ξεπεραστούν οι αδυναμίες της.

Είναι απαραίτητο να ενθαρρυνθούν οι καινοτομίες και στην παραγωγή αλλά και στην κατανάλωση.

Συγκεκριμένα:

1. Να ενθαρρυνθούν οι καινοτομίες στην μεταποίηση.
2. Να δοθούν κίνητρα για επενδύσεις σε κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών υψηλής τεχνολογίας (venture capital high tech), αλλά και πρώτου σταδίου (early stage venture capital).
3. Να αυξηθούν οι πατέντες.
4. Να ενθαρρυνθεί η δια βίου μάθηση και να βελτιωθεί η εκπαίδευση, έτσι ώστε να αναπτυχθεί το μορφωτικό επίπεδο και να γίνουν οι άνθρωποι πιο δεκτικοί στις καινοτομίες. Με αυτόν τον τρόπο θα αυξηθεί η ζήτηση για καινοτομικά προϊόντα. Σήμερα στην Ελλάδα απαιτούνται κατά μέσο όρο 9 χρόνια από την στιγμή που θα εισαχθεί κάποιο καινοτομικό προϊόν μέχρι την στιγμή που θα αυξηθούν δραστικά οι πωλήσεις.

Χρόνος Ανταπόκρισης των Αγορών σε καινοτόμα προϊόντα

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2003 European Innovation Scoreboard